

Landtjenesten er et strålende tiltak for å styrke respekten for jorda og samfølelsen blandt ungdommen.

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie 2014

108515

Deltakere tilbake etter endt innsats i Germansk Landtjeneste uttaler seg til „Hirdmannen“

Til venstre
Lise Sivertsen.
Til høyre
Sverre Hyllseth.

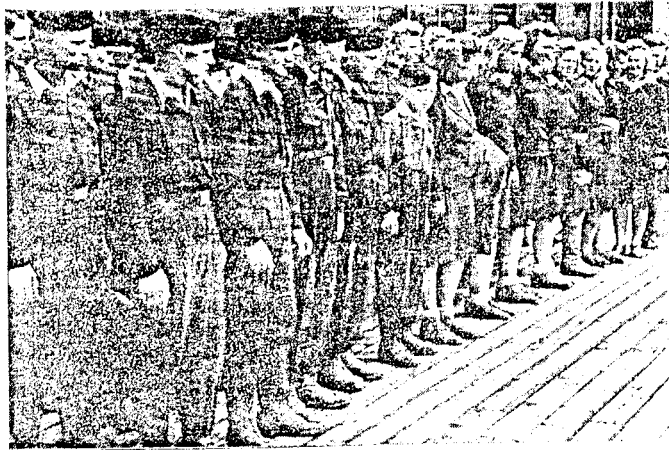
I over et år har de nå vært borte fra fedrelandet disse kjekke ungdommene, gjort sin arbeidstjeneste i et fremmed land og under fremmede forhold. Vi fikk besøk av dem dagen etter de var kommet heim. Det var gutteleirers leder Sverre Hyllseth fra Botne, og Øyvind Jensen fra Ramnes pr. Tonsberg.

— Hvordan føles det å være heime igjen da?

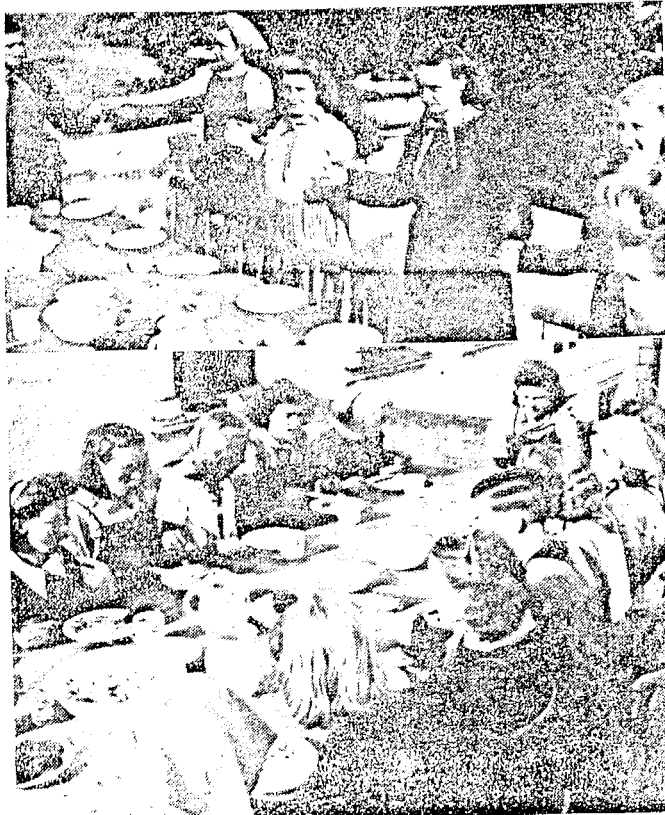
— Jo, takk fint. Det er litt underlig når en har vært så lenge borte.

— Fortell litt fra leieren og arbeidet, bad vi.

— Vi lå altså i Wartheland, litt utenfor byen Bromberg, svarer Hyllseth. Det var en norsk gutteleir og to gjenteleire, og leire fra de fleste andre europeiske land foruten samleleiren eller «Germanen-lager» som det heter, hvor det var 5 gutter fra hver av de andre leirene. Vi ble satt inn hos bondene. Noe ligger ikke bondegårdene der spredt slik som i Norge. Husene ligger sammen på begge sider av vegen og danner altså en liten landsby, mens jordene strekker seg utover

Deltakere i Germansk Landtjeneste ved heimkomsten.

To bilder fra tidligere Germanske Landtjenesteleirer. Dessverre har det, tross ihrdig søken, ikke lyktes oss å skaffe bilder fra gutteleiren, men vi håper å kunne gjøre det ved et seinere høve.

på skolen. De var knakende snille...

— Ja, de laget en fest for oss lørdagen før vi skulde reise! Det var Jensen igjen. Vi åt så mye kaker og syltetøy at vi holdt på å sprekke!

Det er ikke vanskelig å skjønne at den meget unge Jensen er «matrealist» på sin hals. Vi håper for hans gode ryktes skyld at han ikke bare åt nede i Wartheland.

— Avskjedsfesten ja, svarer Hyllseth til, det var en overraskelse av de store. Bøndene sa fra til oss på forhånd, at på lørdag kom de over i leieren. Og de kom, med kurver fulle av de lekreste kaker med krem og syltetøy. De hadde diktet i vers og prosa til hver eneste gutt, og dette ble framført av tre BDM Mådel, «døtre» en av bøndene vi hadde arbeidet hos. Tilslutt var det lek og dans til trekkspillmusikk sammen med bøndene. Da vi skulde reise fikk vi enda et bavis for at vi var blitt avholdt i den tiden. Bøndene kom på stasjonen med formkaker så lange som sønn. Hyllseth viser på skrivebordet vårt, — en halv meter altså? Ja, og så pølser som var nesten like lange, og så blomster og vin da.

— Er dere fornøyde da?

— Det var en lærerik og utviklingsrik tid som vi aldri vil glemme. Vi lærte nasjonalsosialister fra andre europeiske land å kjenne, og fikk kamerater blant dem og befolkningen.

Landtjenesten beviser at et samlet og enig Europa ikke er noe som henger ute i det blå — ungdommen har bevist det!

Seinere på dagen fikk vi kapret Martin Orre, som hadde hatt ledelsen av Germanen-lage og en av gjentene, Lise Evelyn Sivertsen fra Hegra.

Orre er Stavangermann og frontkjemper, idet han har tjenestegjort 23 måneder i Den norske Legion. Han innehar Østmedaljen og Verwundetenabzeichen.

— Fornøyd? spør vi Orre.

— Ja, det skal være sikkert. Landtjenesten har utført arbeidet til bøndenes og sin egen store tilfredsstillelse. Kameratskapet har vært ypperlig, det har vært en lærerik tid.

— De ledet det såkalte Germanen-lager?

— Ja, et par måneder etter vi var kommet nedover ble det «ut» gutter fra den tyske, den hollandske, den flamske og den norske leir til Germanenlager. Denne leir ble opprettet for at kameratskapet mellom de forskjellige nasjoner kunde utvikle seg og styrkes, arbeide hadde vi som alle de andre. Men gleden over å være heime igjen er det som opptar oss mest nå. Vi ble mottatt av Minister Stang og Gjentelandslederen på Møllergaten

Gjentene setter opp korn.

(Foto: H. Brodt).

omkring denne landsbyen. Det er som regel stor vidde på garden, den kan være på opptil 200 mål. Hva arbeidet med jorda angår, er dette meget tyngre enn her i Norge. Bøndene har ikke så gode og moderne redskaper som vi, og de driver jordbruket primitivere må en si. De var for øvrig svært interessert i å få vite hvordan vi har lagt vårt jordbruk an.

— I den første tiden var vi akkurat som læregutter, skyter lille Jensen inn, vi måtte jo lære alt dette først. Vi fikk så mye god mat, vi åt oss nesten hjell!

— Bøndene, var det tyskere?

— Det var folketykere som var kommet flyttende fra balkanlandene, Rumænia, Ungarn osv. I førstningen var det ikke alltid så lett å forstå språket deres, de snakket tysk, men det var jo ikke det tysk vi hadde lært

skole i går og ønsket velkommen tilbake til Norge.

— Hva tar dere til med nå da?

— Noen av oss går inn i AT, et par skal på den nye Landbrukskøleskolen, ellers vil vi gå inn for arbeidet i NSUF for full kraft.

— — —

Vi henvendte oss til slutt til Lise Evelyn Sivertsen, for å høre hvordan gjentene hadde hatt det.

— Takk, vi hadde det utmerket.

— Hvor lå dere da?

— Vår leir lå i Langendorf. Fire stykker til og jeg reiste etter to måneder derfra til et Germanen-lager for gjenter i West-Preussen. I denne leieren var det tyske, hollandske, flamske og norske gjenter. Leirledelsen var en hollenderinne. Likeså hadde vi hollandsk kokke, og hollandsk mat.

— Enn arbeidet da?

✓

— Vi arbeidet hos bøndene, enten ute på marken eller inne. En eller enkelte ganger to gjenter sammen.

— Hva bestilte dere etter arbeidstiden?

— Mandags aften hadde vi for eksempel sang, tirsdag var det «Heimabend», da fortalte vi fra våre respektive heimland. Onsdag var det stoppeaften og torsdag skriveaften. Onsdagen var det forresten hel fridag. Om formiddagen hadde vi sport, men for ettermiddagen hadde vi ikke noe bestemt program. Ofte inviterte vi bøndene til leieren, og førte opp skuespill og sang sanger. Engang fikk vi lånt to norske bunader og danset folkeviseleik. Bunadene vakte berettiget oppsikt.

— Ja, det gjorde vel dere alle sammen det?

— Å, ja da, når vi kom noe sted hvor uniformene var helt eller delvis ukjente glodde folk svært!

Med dette har vel leserne fått et lite innblikk i livet i de germanske landtjenesteleire, som er et lite skritt på vegen til et samlet Europa uten splid mellom nasjonene.

Lita.
